

POSTANOWIENIE

Dnia 27 września 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Rafał Malarski

SSN Andrzej Ryński

w sprawie **P. R.**

skazanego za przestępstwo z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk i art. 12 kk
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu - bez udziału stron,

w dniu 27 września 2013 roku, wniosku obrońcy skazanego

o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z
dnia 24 stycznia 2012r., zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 2
listopada 2011r.,

p o s t a n o w i ł:

I. oddalić wniosek;

**II. kosztami sądowymi postępowania wznowieniowego
obciążyć skazanego P. R.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 2 listopada 2011 r., P. R. został
skazany na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności za przestępstwo z art.
278 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 12 k.k.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego oraz prokuratora, Sąd
Apelacyjny, w wyroku z dnia 24 stycznia 2012 r., zmienił zaskarżony wyrok w ten
sposób, że podwyższył karę pozbawienia wolności do rozmiaru 2 lat i 6 miesięcy.

Postanowieniem z dnia 20 listopada 2012 roku, w sprawie II KK 290/12, Sąd Najwyższy oddalił kasację obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadną.

Wnioskiem z dnia 17 maja 2013 r., który wpłynął do Sądu Najwyższego w dniu 3 czerwca 2013 r., obrońca skazanego P. R. wystąpił do Sądu Najwyższego o wznowienie w/w postępowania. Jako podstawę tego wniosku wskazano przepis art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. Należy krytycznie zauważyć, że ów wniosek został sporządzony dość chaotycznie i rozwlekle, stanowiąc w znacznym zakresie próbę analizy przez wnioskodawcę zebranego w sprawie materiału dowodowego. Z jego uzasadnienia wynika, iż zdaniem autora wniosku, już po wydaniu prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie ujawniły się takie nowe fakty i dowody, które podważają prawdziwość przyjętych przez sąd pierwszej instancji – i zaakceptowanych przez Sąd odwoławczy - ustaleń faktycznych i wskazują na to, że skazany P. R. nie popełnił przypisanego mu przestępstwa.

W ocenie wnioskodawcy takimi nowymi dowodami, spełniającymi kryteria w/w przepisu i wykluczającymi udział skazanego w przestępstwie są następujące fakty:

- ilość kluczy do poszczególnych części sejfu pokrzywdzonej firmy była na tyle duża i w posiadaniu tak wielu osób, iż dostęp do pieniędzy miały też inne, poza skazanym osoby;
- informacja od producenta sejfu w zakresie ilości kluczy jak i konstrukcji sejfu, która miałyby potwierdzać możliwość dostępu do sejfu innych osób, niż skazany R.;
- Sąd nie uzyskał w toku postępowania informacji o wysokości obrotów „na automatach” zainstalowanych na stacji benzynowej pracodawcy skazanego w okresie zarzucanym R.;
- faktem, którego nie znały uprzednio sądy obydwu instancji jest brak śladów linii papilarnych skazanego na papierowej tekturce będącej częścią sejfu;
- nowym faktem mającym uzasadnić wznowienie postępowania jest także zmiana wyjaśnień oskarżonego podczas rozprawy przed Sądem I instancji;
- nie jest dopuszczalny zarzut zagarnięcia mienia w stosunku do osoby skazanego, który nie miał powierzonego mienia z obowiązkiem jego wyliczenia.

Powołując się na wskazane powyżej okoliczności obrońca skazanego wniósł o uchylenie wyroków sądów obu instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w K.

Prokurator Prokuratury Generalnej w piśmie z dnia 1 sierpnia 2013 roku wniósł o oddalenie przedmiotowego wniosku podnosząc, że zgłoszone przez wnioskodawcę dowody nie spełniają kryteriów, o jakich mowa w art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., a zatem nie jest możliwe wznowienie postępowania w oparciu o podstawę *propter nova*.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy skazanego P. R. jest całkowicie chybiony i nie zasługuje na uwzględnienie. Analiza przedstawionych przez wnioskodawcę faktów i dowodów, które stanowiąc powołaną we wniosku podstawę wznowienia postępowania miały wykluczyć możliwość popełnienia przez skazanego przypisanego mu przestępstwa, prowadzi do konkluzji, iż żaden z nich nie był w stanie uprawdopodobnić błędności prawomocnego wyroku orzeczonego wobec P. R.

W pierwszej kolejności jednak, dla uporządkowania kwestii o podstawowym znaczeniu należy podnieść kilka uwag.

W szczególności należy podkreślić, że w ramach postępowania o wznowienie nie jest dopuszczalna kontrola poprawności ustaleń faktycznych dokonanych przez sądy orzekające w sprawie, ani ponowne badanie prawidłowości oceny i wiarygodności dowodów, które przyjęto za ich podstawę. W trakcie tego postępowania przedmiotem rozstrzygnięcia jest kwestia istnienia podstaw do wznowienia, a nie odpowiedzialności karnej skazanego, gdyż tej dotyczy prawomocne orzeczenie kończące postępowanie sądowe. Wznowienie postępowania jest instytucją wyjątkową i szczególną, której ściśle unormowania ustawowe w zakresie warunków formalnych, jego podstaw oraz co do trybu i zasad postępowania przy rozstrzyganiu w przedmiocie wznowienia, nie pozwalają na rozszerzającą wykładnię określających tę instytucję przepisów. Nie ulega bowiem wątpliwości, że prawomocny wyrok posiada cechy trwałego rozstrzygnięcia przez sąd rozpatrywanej sprawy w zakończonym już nim postępowaniu karnym. Przysługuje mu więc przymiot domniemania prawdziwości ustaleń faktycznych poczynionych w danej sprawie i stanowiących podstawę wyroku.

Wzruszenie tego domniemania, a w konsekwencji prawomocnego wyroku w drodze wznowienia postępowania, może nastąpić tylko w sytuacjach wyjątkowych, ściśle określonych. Postępowanie karne nie podlega wznowieniu w przypadku zgłoszenia jakichkolwiek wątpliwości co do trafności zapadłego orzeczenia, nawet gdy nowe fakty i dowody nieznane przedtem sądowi stwarzają przypuszczenie ewentualnej niewinności skazanego, lecz może być wznowione tylko wtedy, gdy w sposób wiarygodny podważają one prawdziwość dokonanych ustaleń faktycznych, a zatem gdy zachodzi wysokie prawdopodobieństwo błędności wyroku skazującego

(por: postanowienia Sądu Najwyższego; z dn. 24 kwietnia 1996 r., V KO 2/96, OSNKW 1996, z. 1 – 2, poz. 47, z dn. 7 września 2001 r., III KO 13/01, OSNKW 2001, z. 11 – 12, poz. 96, z dn. 20 października 2010 r., IV KO 38/10, R – OSNKW 2010, poz.2006, z dn. 5 października 2011 r., II KO 6/11 Lex Nr 960527).

Podkreślenia wymaga również okoliczność, iż samo zgłoszenie nowych faktów i dowodów nie oznacza jeszcze, że sąd rozpoznający wniosek jest zobligowany wznowić postępowanie. Podlegają one bowiem ocenie sądu, która to ocena musi być dokonywana w ścisłym powiązaniu z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie w toku postępowania przed sądami I i II instancji. Niedopuszczalne jest oderwanie tej oceny od całokształtu dowodów będących podstawą skazania, gdyż byłoby to postąpienie nieracjonalne, nie mające nic wspólnego z realiami procesowymi przedmiotowej sprawy, ignorujące prawomocne ustalenia. Bowiem tylko przy uwzględnieniu tych realiów sprawy, po rzeczowej konfrontacji zgłoszonych we wniosku nowych dowodów z dowodami dotychczas występującymi i analizowanymi przez sądy merytorycznie rozpoznające sprawę, możliwe jest stwierdzenie, czy dowody mające być podstawą wznowienia wskazują z wysokim, graniczącym wręcz z pewnością prawdopodobieństwem, że ustalenia dokonane przez sądy obu instancji są wadliwe. A zatem jest rzeczą oczywistą, że rozpoznanie wniosku o wznowienie na w/w podstawie ogranicza się wyłącznie do zbadania, czy rzeczywiście po uprawomocnieniu się wyroku skazującego ujawniły się nowe fakty i dowody, nieznane przedtem sądowi, wskazujące na oczywistą, lub co najmniej wysoce prawdopodobną błędność wyroku, którego dotyczy wniosek o wznowienie (por: postanowienie Sądu Najwyższego z dn. 21 maja 2008 r., V KO 30/08, R – OSNKW 2008, poz. 1138).

Przechodząc na grunt przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, że krytyczna analiza wskazanych przez wnioskodawcę dowodów nie pozostawia wątpliwości co do tego, że w ogóle nie spełniają one wymogu „nowych faktów lub dowodów” w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k., a dotyczą zagadnień drugorzędnych, albo nie mających żadnego znaczenia dla sprawy i nie są przydatne do uprawdopodobnienia błędności prawomocnego wyroku przypisującego skazanemu zarzucone mu przestępstwo.

Trafnie podniósł prokurator w odpowiedzi na wniosek, że w istocie rzeczy wniosek ten stanowi kolejną próbę poddania prawomocnych wyroków kontroli instancyjnej i w znacznej części powiela zarzuty apelacyjne. Należy zwrócić uwagę, że generalnie wskazane przez obrońcę okoliczności, z uwagi na swoją specyfikę, były znane sądom pierwszej oraz drugiej instancji i odpowiednio ocenione w trakcie analizy materiału dowodowego, w tym również te dotyczące technicznych możliwości wyciągnięcia banknotów z sejfu. Argumenty przedmiotowego wniosku dotyczą wprost oceny prawidłowości procedowania przez sądy I i II instancji, oceny materiału dowodowego, trafności dokonanych ustaleń faktycznych i prezentują własne stanowisko mające wykluczyć sprawstwo skazanego odnośnie przypisanego mu przestępstwa. Analiza tej części wniosku dowodzi jasno, że obrońca domaga się ponownego zbadania przez Sąd Najwyższy wiarygodności dowodów przyjętych za podstawę prawomocnego wyroku i kontroli prawidłowości dokonanych ustaleń, co w niniejszym postępowaniu jest niedopuszczalne. Problem sprawstwa skazanego P. R. był przedmiotem analizy przez Sąd I instancji całokształtu zebranego materiału dowodowego, kontroli przez Sąd odwoławczy w wyniku wniesienia apelacji obrońcy, a także przez Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym.

Mając na uwadze wszystkie wskazane powyżej okoliczności i nie znajdując podstaw do wznowienia postępowania Sąd Najwyższy oddalił wniosek.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów postępowania wznowieniowego oparto o przepis art. 639 k.p.k.

